

Ünnepeljük a magyar tanyavilágot, a magyar tanyák világát!

Kamra-túra Homokháti Gazdák Egyesület rendezvénye, 2025
Orgovány, Venyige Tanya

A tanyák jövője, a Duna-Tisza Köz Homokhátság területfejlesztési, stratégia és operatív programjának tükrében

- 1. TOP, és TOP Plusz
- 2. DTKHTFT munkája → vízpótlás helyzete
- 3. Tanya kollégium

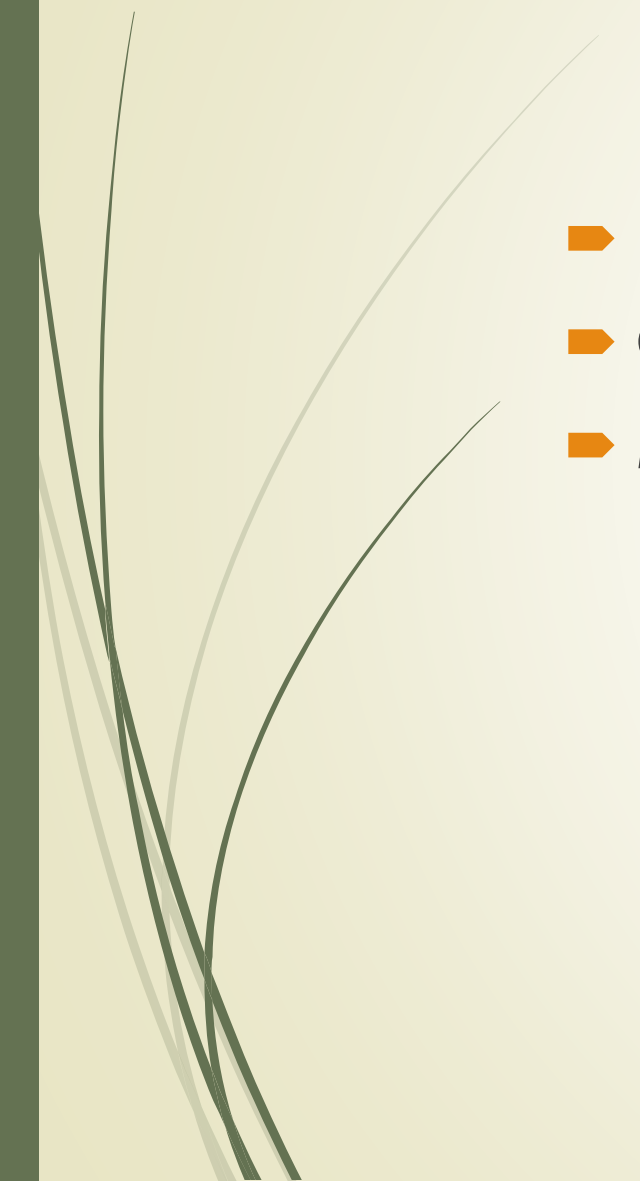

1. TOP és TOP Plusz

- TOP, 2014-2020. → ~800 beruházás, ~117 Mrd Ft
- TOP Plusz 2021-2027. ~több mint 100 Mrd Ft → több mint 50%
- 2014-2024, Rideg László
- 2024-, Vedelek Norbert
- Orgovány: több mint 800 millió Ft (új bölcsőde, iparipark fejlesztés, csapadékvíz kezelés, közlekedés biztonság fejlesztése, energetikai korszerűsítés...)

2. Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács

- ▶ Létrehozása, tagjai
 - ▶ Csatári Bálint, konferencia, pályázat
 - ▶ Munkássága
-

Vízpótlás 1.

➤ 2015.

Vízpótlás 2.

- ▶ Helyi kezdeményezések
- ▶ 2018. Jászszentlászló

Rózsvetésterülete víz visszatartás nélkül ($0,2 \text{ kg/m}^2$ zöldtömeg)

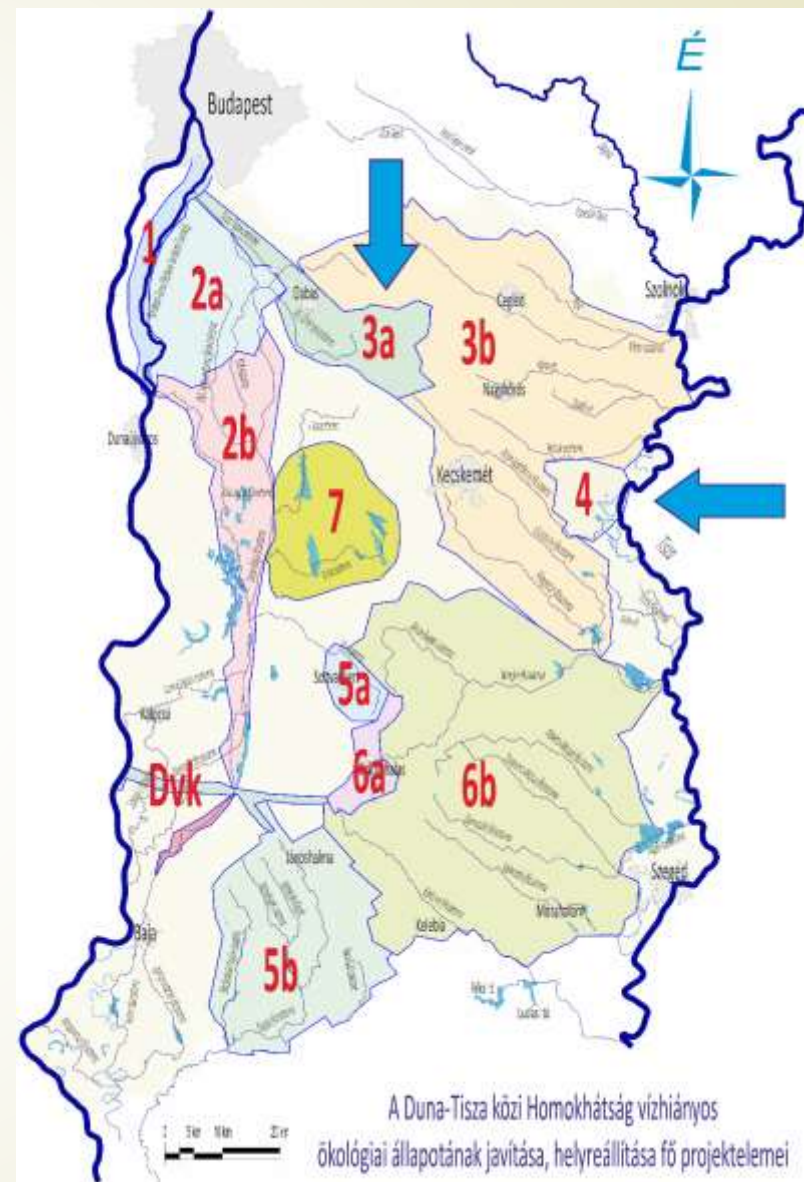
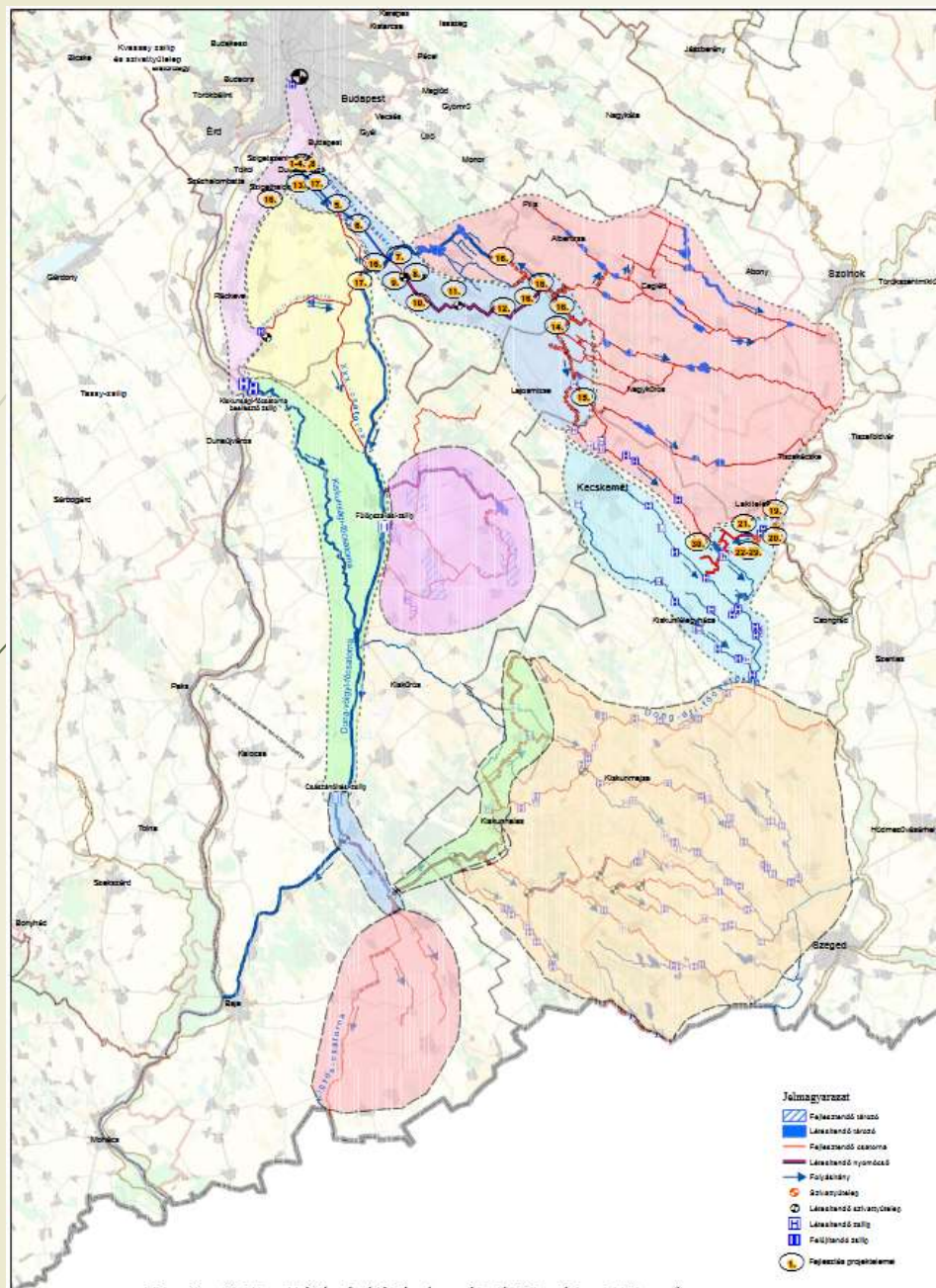

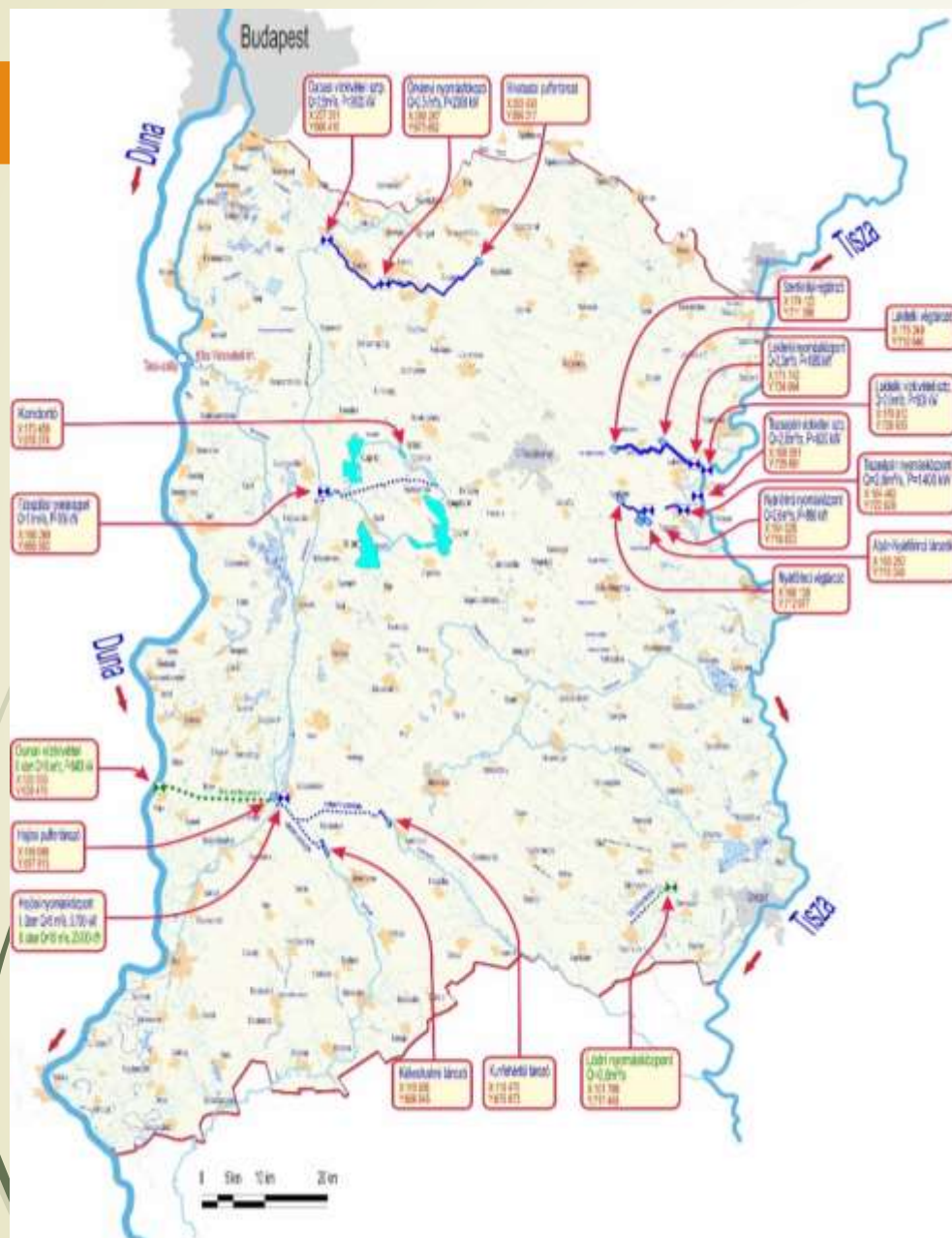
...ugyanaz a terület vízvisszatartás után ($1,6 \text{ kg/m}^2$ zöldtömeg)

Vízpótlás 3.

- 2019. Lezsák Sándor kezdeményezése → Tanulmányterv
- 2020. év vége 1,7 Mrd Ft tervezésre, I. szakasz
- 2021. év vége 4,5 Mrd Ft tervezésre, II. szakasz
- 2022-2023. RRF → EU hozzáállása
- 2023. I. szakasz tervei elkészülnek → kiemelt kormányzati beruházás, II. szakasz tervei részben készen vannak (~1.700 Mrd Ft)
- 2024. KEHOP Plusz lista...
- 2024. ősze, levelek hada...
- 2025: ?

Elöntéssel érintett területek:

4189 ha

Hatásterület összesen:

6000 ha

Érintett települések:

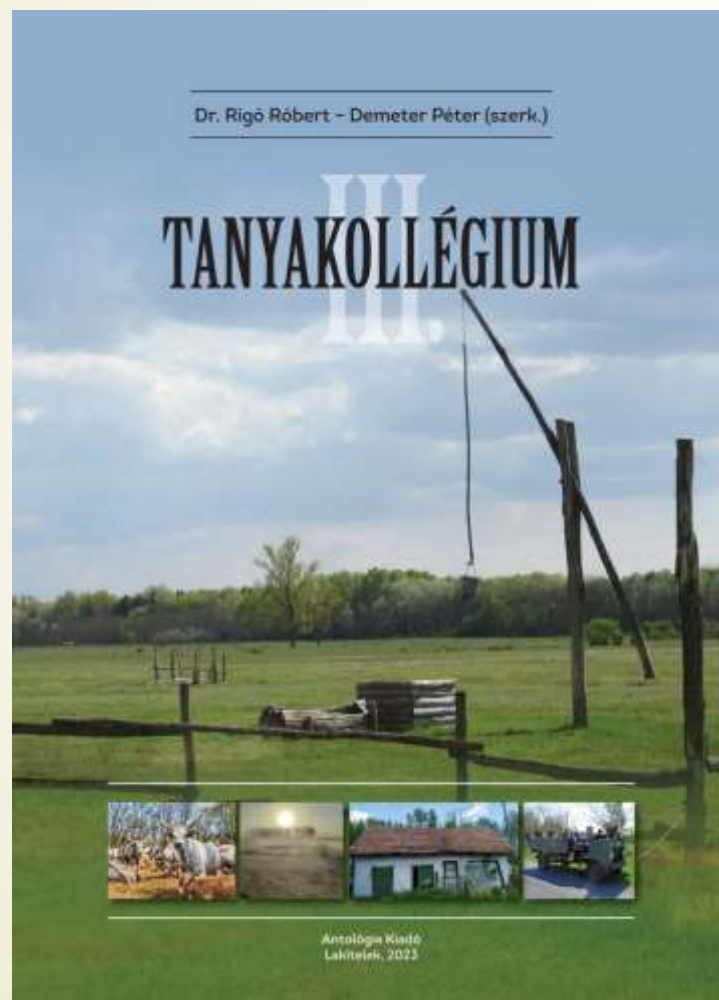
8 település

Érintett lakosok:

~ 20.000 fő

3. Tanyakollégium

A Lakiteleki Népfőiskola évek óta több anyasági és határon túli felsőoktatási intézménnyel közösen szervez kutató és adatgyűjtő terepmunkát az egész Kárpát-medencében, melyek célja a még meglévő helyi értékek feltárása, rögzítése és publikálása.

A Tanyakollégium III. ezeknek az adatgyűjtő terepmunkáknak, valamint ezredfordulón szervezett két Tanyakollégiumnak a folytatása, melyekben a Kiskunság tanyavilágának változásait és problémáit igyekeztünk feltárni. A korábbi Tanyakollégiumoknak a 2019-ben elhunyt dr. Csatári Bálint geográfus volt a szakmai vezetője, ezzel a kötettel az Ő emléke előtt is szeretnénk tisztelni.

A hasonló kollégiumokon való részvétel - az adott szakmai tartalomtól - az egyetemi tanulmányaikat folytató fiatalok számára kiemelkedő személyes élményt jelent, amely ismereteik módszertani és tárgyi gazdagításán túl, a nemzetért érzett felelősségük tekintetében is építő tartalom, hiszen számos emberrel, családdal kerülnek személyes kapcsolatba, a gyakran több órára nyúló beszélgetés, a család múltjának és jelenének megismerése révén.

Az adatgyűjtés során a kérdőívek és interjúk módszerét alkalmaztuk. A korábbi Tanyakollégiumban használt kérdőívet, ahol szükséges volt átdolgoztuk és korszerűsítettük.

A tervezetthez képest a kutatás évekig húzódott, a pandémia miatt többször módosítanunk kellett az adatfelvételek időpontját. A kérdőívekkel kapcsolatos terepmunka 2021 októberében zajlott, míg a mélyinterjúkra a 2022 tavaszán került sor. A program befejezése után a hallgatók és oktatók részletesen beszámoltak az elért eredményekről, a tapasztalataikról, és ezek írott változatai alapján állítottuk össze a „Tanyakollégium III” című kötetünket.

Ez a kiadvány friss, egyedülálló és értékes betekintést nyújt a Kiskunság, azon belül is elsősorban a Homokhátság tanyáinak életébe és állapotába. Településként számos tanyaportrén keresztül tekinthetünk be e vidék egyedülálló múltjába, a gazdálkodás jellegzetességeibe és az itt élő emberek mindennapjaiba. A Duna-Tisza közén fekvő mezővárosok határában elszaporodó tanyák több évszázados előzményre tekintenek vissza, virágkorukat a 19. század végén, a 20. század első felében élték, amikor sokan felhagyva a városi élettel a tanyán, a homokon kialakult intenzív kertgazdaságban keresték a boldogulásukat. Ez a tendencia ma elképzelhetetlen, napjainkban az emberek a globális gazdasági folyamatokba bekapcsolódó nagyvárosokba, vagy azok környékére húzódnak. A környezeti, a gazdasági, a társadalmi és politikai kihívások változnak, de a tanyák ezekhez rendszerint sikeresen alkalmazkodni tudtak az évszázadok során. Nagyon bízom benne, hogy a jelen kihívásainak is meg tudnak felelni az itteni emberek és még a 21. század végén is élnek és gazdálkodnak a tanyákon.

A könyv a Lakiteleki Népfőiskola és az Ifjú Konzervatívok a Nemzetért Egyesület (IKoN) közös szervezésében, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre.

A Tanyakollégium III. szakmai vezetője dr. Rigó Róbert a Károli Gáspár Református Egyetem BTK Történettudományi Intézetének tudományos főmunkatársa, valamint a Nemzeti Emlékezet Bizottsága Hivatalának kutatási osztályvezetője, technikai vezetője a Népfőiskola és az IKoN részéről Demeter Péter volt.

Dr. Rigó Róbert

8778,- Ft

ISBN 978-963-619-020-0

Végezetül...

- A tanya és a tanyasi életforma becsülendő, megóvandó, és fejlesztendő.
- Nincs hosszútávú jövő a Homokhátsági tanyáknak víz nélkül!
- A covid időszak tanulságait le kell tudnia vonnia mindenkinek (kormány, önkormányzat, lakosság) →
- A tanya biztonságot jelent a modernkori járványok idején.
- Sokféle támogatási lehetőség (tanyapályázat, VP, KAP, tanyagondnoki szolgálat, stb...)
- Mások is felfedezték már a tanyákban rejlő lehetőségeket → külföldi beköltözők

Köszönöm a figyelmet!